

No : 2022-100

Tarih : 20 Aralık 2022

Konu : Rehber | Bütçe Okuma Rehberi 2023 Bütçesi Meclis'te kabul edildi! 3003 Sayfa

Her yıl Ekim ayında TBMM'ye sunulan bütçe Meclis'in en önemli Gündemi ve Çıktısı! Demokrasi ve parlamenter düzen açısından da görüşmelerin ve tartışmaların önemi yadsınamaz. Sonuç olarak, vatandaşın Bütçesi, Devletin millettten aldığı parayla millete sunduğu hizmetler olarak tanımlanabilir.

Orta Vadeli Program, Cumhurbaşkanlığı Programı ve Merkezi Yönetim Bütçesini iyi okumak, sadece vatandaş veya siyasi partiler değil tüm firmalar için önemli! Her yönüyle, iyi analiz edilmeli!

4,4 trilyon TL'lik bütçenin milli gelir içindeki payı %24 civarında. Yani kamu ekonominin 4'te 1'ini alıyor. Bütçeden aslan payını ise cari transfer (%40) ve personel harcamaları (%23) kapıyor.

Finansman tarafında 3,7 trilyon TL olarak hesaplanan genel bütçe gelirinin %85'i vergilerden oluşuyor. Vergi gelirlerinin dağılımına bakıldığında, vergi gelirleri içerisindeki en yüksek payları sırasıyla; ithalde alınan KDV (%29,11), kurumlar vergisi (%19,35), özel tüketim vergisi (%15,96) ve gelir vergisinin (%15,47) oluşturduğu görülmektedir. Rakamlarda ibre dolaylı vergiler yönünde. Artan kur ve ekonomide ithalatın ağırlığı ithalde alınan KDV'nin tek başına vergi gelirlerinin 3'te 1'ine ulaşmasını sağlıyor. Çok önemli bir rakam.

2023 Yılı Devlet Bütçesi

Bütçeye ilişkin tüm [detayları](#) sizin için Kasım ayı başında paylaşmıştık.

- 17 Ekim 2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve Bağlı Cetveller için [tıklayınız.](#)
- Bütçe Kanun Teklifi, gider ve gelirler ile finansman ve çeşitli aktarım yetki ve ödenekler, fonlar, yatırım harcamaları, mali kontrol uygulamalarıyla ilgili hususları düzenlemektedir.
- 2023 Yılı Bütçe Gerekçesi için [tıklayınız.](#)
- Genel Ekonomik Hedefler ve Yatırımlar için [tıklayınız.](#)
- Bütçe maratonunu takip etmek ve ilginize giren kurumların bütçe tartışmalarını izlemek ve analiz etmek için TBMM bütçe takvimine [linkten](#) ulaşabilirsiniz.

Bütçe Maratonu Bitti! İçinde Neler Var!

Çok büyük emek ve yoğun çalışmalar sonucu 2023 yılı Merkezi Yönetim [Bütçesi](#) TBMM Genel Kurulda kabul edildi. Resmi Gazete'de yayımlandıktan sonra yürürlüğe girecek.

3003 sayfalık metin çok detaylı, tamamını okumaya ömür yetmez. Sizin için okuma kolaylığı sağlamak açısından ana metinleri şu şekilde sıralayalım. Her bir ciltte içindekiler bölümü takibi kolaylaştırıyor, 3 ana cilt dışında muhalefetin değerlendirmeleri ek bir cilt olarak sunulmuş durumda.

Birinci Cilt: 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (Rapor ve Metin) 175 sayfa.

İkinci Cilt: Kanuna Bağlı Cetveller 289 sayfa (Kamunun satın alacağı taşıtlar, harcırah tutarları, Devletten yardım alan vakıf ve dernekler, Devletin vazgeçtiği vergi gelirlerini gösteren vergi harcamaları listesi, vergi kanunları listesi, fazla çalışma ve ek ders ücretleri bu ciltte görülebilir.)

Üçüncü Cilt: Kurumların Bütçeleri (Genel Bütçe, Özel Bütçe- B ve Düzenleyici Denetleyici Kurumlar Bakanlıklar, SPK, BDDK, RTÜK gibi kurumlar, DSİ, Karayolları gibi) 692 sayfa.

Dördüncü Cilt: Üniversite, YÖK ve akademik kurumların bütçeleri, 854 sayfa.

Cilt 1/A: Plan ve Bütçe Komisyonu Karşı Görüşler

- ✓ Cumhuriyet Halk Partisi **Karşı Oy** 562 sayfa (Anayasa'dan kopuş ve yıkım süreci, bazı tespitler, değerlendirmeler, özel hesap uygulamaları, Devlete bağlı kurulan şirketler, Politikalar, sonuç ve değerlendirme başlıklarını taşımaktadır.)
- ✓ Halkların Demokrasi Partisi **Karşı Oy** 100 sayfa (Küresel politik ekonominin dibe gidişi, bir çöküşün hikayesi, seçim, faiz ve rant bütçesi, halkın bütçesi, adil gelir dağılımı, çocuk yoksulluğu, adaletli vergi düzeni getiren bütçe gibi başlıklar taşımaktadır.)
- ✓ Milliyetçi Hareket Partisi **Ek Görüş** 80 sayfa
- ✓ İyi Parti **Karşı Oy** 200 sayfa (Komisyon görüşmeleri üzerine, krizlerin sistemi, Bakanlıklar bazında görüş ve değerlendirmeler ve verilen öneriler başlıklarını taşımaktadır.)

Önemli Tablo ve Grafikler

Bu kadar büyük bir metnin içinde her bir sayfa, tablo veya grafik çok önemli ve değerli bilgiler sunuyor. Bazılarını sizler için seçtik. Mutlaka yıllar itibariyle karşılaştırarak bakmak lazım.

Tablo 1: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri s.28

Tablo 2: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Genel Bütçe Ödenekleri s.29

Tablo 3 : Genel Bütçeli İdareler İçerisinde En Fazla Ödenek Tahsis Edilen İlk Beş Kurum s.29

Tablo 10 : Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri ve Giderlerin GSYH'ye Oranı s.34

Tablo 19: 2023 yılı Genel Bütçe Gelirleri s.40

Tablo 20: 2023 yılı Genel Bütçe Vergi Gelirlerinin Dağılımı s.41

Tablo 26: Yıllar İtibarıyla İç Borç Stoku (2013-2022) s.43

Tablo 30: Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Fazlası s.46

Vergi Harcamaları Listesi s.115 (Her yıl bütçe kanunlarının eki olarak yayımlanan vergi harcamaları listesine göre bu yıl 619 kalemde Devletin almaktan vazgeçtiği vergilerin toplam tutarı vergi gelirlerinin %30'unu oluşturmaktadır. Bu açıdan firmaların çok iyi bilmesi gerekir.

Sevgi & Saygılarımızla,

Tax & International Advisory | Taxia & Taxademy